

Motion till riksdagen 2019/20:752

av Ludvig Aspling m.fl. (SD)

Sverigedemokraternas biståndspolitik

Sammanfattning

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn som betraktar värdekonservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiets övergripande mål är att formera en demokratisk, politisk rörelse som slår vakt om den gemensamma nationella identitet som har utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och demokratiska utveckling.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför, lagen. Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap hoppas vi kunna skapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet.

Sverigedemokraterna står fria från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier och kan därför inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt i ekonomiska frågor. Förutsatt att det kan gagna Sverige och dess medborgare är vi öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier. I vår höstbudget stakar vi ut våra viktigaste visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bistånd som gör nytta – med de mest utsatta i fokus – och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en anpassad biståndsram och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om demokrati och mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om miljö, klimat och energi och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fred och säkerhet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ekonomisk utveckling inklusive jord- och skogsbruk och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hälsa, vatten och sanitet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om humanitärt bistånd och flyktinghjälp och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i biståndet prioritera de minst utvecklade länderna och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilt återvändningsstöd och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om olämpliga mottagare och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frysa betalningar och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydligare redovisa i vilken grad genomförande parter efterlever Sveriges strategi och målsättningar inom biståndet i kommande resultatredovisningar av det multilaterala biståndet och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en förändring av OECD:s biståndskommittés regler för att inte tillåta avräkningar från biståndet för mottagande av asylsökande migranter och tillkännager detta för regeringen.

Bistånd som gör nytta – med de mest utsatta i fokus

Sverigedemokraternas utgångspunkt är att tillerkänna alla nationer samma grundläggande fri- och rättigheter som vi kräver för vår egen nation. Vi anser att grundläggande mänskliga fri- och rättigheter är universella, lika viktiga och gällande för alla människor. Sverigedemokraternas långsiktiga mål med biståndspolitiken är att mottagarländerna ska kunna ta ekonomiskt och humanitärt ansvar för sin befolkning och respektera grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheter. I dagens värld behöver fler människor i utvecklingsländer få ett hopp om en ljusare framtid i sitt eget land. Genom att bidra till utveckling kan vi också förebygga konflikter och skapa bättre förutsättningar för internationell fred och säkerhet.

En sådan förändring är tidskrävande och behöver i första hand komma inifrån, drivas av inhemska krafter och individer som har en förståelse för och kunskap om lokala förutsättningar. Mot den bakgrunden vill Sverigedemokraterna verka för en biståndspolitik som skapar förutsättningar för människor i fattigdom och förtryck att förbättra sina levnadsvillkor utifrån deras grundläggande behov i den omedelbara vardagen. Fokus bör ligga på fattigdomsbekämpning och att barnens bästa ska få stå i centrum.

Genom en grundlig översyn av ineffektivt bistånd, större koncentration av biståndet till de minst utvecklade länderna och färre inriktningar kan vi effektivisera utvecklingsbiståndet. Bistånd ska inte handla om givarens ideologiska utgångspunkt, utan om effektiva och ändamålsenliga satsningar där varje krona ska göra så mycket nytta som möjligt.

Anpassad biståndsram

Den del av biståndsramen som överstiger det av FN rekommenderade 0,7 % av BNI måste alltid vägas mot de behov som finns under andra utgiftsområden. Under mandatperioden 2014–2018 budgeterade Sverigedemokraterna för det största biståndsanslaget av alla riksdagspartier, Sverige är dock på väg in i en delvis annan situation.

Behoven av investeringar inom vården, rättsväsendet, försvaret och äldreomsorgen är mycket påtagliga. Samtidigt kan en stor del av kostnaderna inom offentlig sektor hänföras till invandring från länder som traditionellt mottagit bistånd från Sverige. Att mäta biståndsramen som en kvot av BNI är också ett något trubbigt instrument som exempelvis inte tar hänsyn till var Sverige befinner sig i konjunkturcykeln. Under en högkonjunktur kan utgifterna öka dramatiskt samtidigt som vi vet att en lågkonjunktur står för dörren. Biståndsramen för 2020 bör därför läggas på 0,7 % av BNI.

Den lägre biståndsramen innebär breda besparingar, men även fortsatta satsningar inom biståndets kärnområden som ekonomisk utveckling, inklusive jord- och skogsbruk hälsa, vatten och sanitet, humanitärt bistånd och flyktinghjälp. Utanför biståndsverksamheten bör besparingar på Sidas förvaltningskostnader ske. Inom biståndsverksamheten bör besparingar ske gällande området där resultaten varit magra, som demokrati och mänskliga rättigheter samt vissa av Världsbankens instrument.

I linje med våra övergripande prioriteringar föreslår vi ett bibehållet stöd till Gröna klimatfonden, UNHCR och det tematiska området humanitärt bistånd. Fokus inom biståndet bör vara färre och större projekt samt färre mottagare.

Tematiska satsningar och fokus

Biståndspolitikerna bör skapa förutsättningar för människor i fattigdom och förtryck att förbättra sina levnadsvillkor utifrån deras grundläggande behov i den omedelbara vardagen. Flertalet av världens fattiga lever på landsbygden och majoriteten av dessa ger högsta prioritet åt tillgång till livsmedel och inkomst. En tiondel av världens befolkning har dessutom inte tillgång till rent vatten.

Med de fattigas behov som utgångspunkt bör därför tematiska satsningar på tillgång till grundläggande behov såsom dricksvatten, grundläggande sanitet, livsmedel och inkomst prioriteras. Detta ger möjlighet för mottagarna att påverka sin egen vardag och omgivning. Mötandet av sådana grundläggande behov är en förutsättning för att bygga fungerande samhällen med politiskt engagemang och respekt för demokratiska principer och mänskliga rättigheter.

Barns rättigheter och barnkonventionen bör få en större plats i biståndspolitikerna än vad de har idag. Barn är de som är de mest utsatta i krig och katastrofer. De är offer för de värsta formerna av barnarbete, sexuellt utnyttjande och våld. De grundläggande

principerna i FN:s barnkonvention, om barnets rätt till liv och utveckling och att barnets bästa ska vara vägledande i alla beslut som rör barn ska vara centralt i arbetet för fattigdomsbekämpning och utveckling inom biståndspolitiken.

Demokrati och mänskliga rättigheter

I den socialdemokratiska regeringens arbete för demokrati och mänskliga rättigheter fanns ett tydligt fokus på medborgerliga och politiska rättigheter och stöd till statliga institutioner, myndigheter, civilsamhällesorganisationer och medier. Detta har i grunden ett gott syfte, men det bör ifrågasättas i vilken grad ett alltför långtgående fokus på detta bidrar till att skapa förutsättningar för människor i fattigdom och förtryck att förbättra sina levnadsvillkor utifrån deras prioriteringar i den omedelbara vardagen.

Så länge fattigdom, brist på mat och humanitära kriser råder finns det utrymme för besparingar inom stödet till statliga institutioner. En del av det stödet går direkt till regeringsförvaltningen i länder där regeringen inte arbetar för landets bästa. Den typen av stöd bör användas med större försiktighet.

Det bör således finnas ett etiskt golv som mottagare av den typen av bistånd måste hålla sig över. Att exempelvis betala ut 200 miljoner kronor per år i sektorbudgetstöd mellan 2017 och 2020 till Tanzanias finans- och planeringsministerium, samtidigt som staten i det landet bedriver en brutal häxjakt på hbtq-personer, är oförsvarligt.

Situationen för yttrandefrihet och media har försämrats i exempelvis Moçambique och Tanzania, trots att dessa länder är några av de största mottagarna av bistånd för den offentliga förvaltningen och demokratisering.

Bistånd med syftet att förbättra respekten för mänskliga rättigheter är lovvärt, men det måste genomföras med insikt om de djupa kulturella skillnader som ofta finns mellan givare och mottagare. Lagar som västvärlden ser som djupt omoraliska, exempelvis den som styr kvinnors rättigheter i Afghanistan, är inte utformade godtyckligt, det är produkten av afghanska värderingar. Erfarenheter på området, exempelvis det uteblivna resultatet av EVAW-lagen i det landet, visar att värderingar väldigt sällan är till salu eller kan förändras med hjälp av information utifrån.

Statliga organisationer i de svagaste länderna är ofta genomsyrade av korruption. Fallet med Afghan reconstruction trust fund, som förvaltats så illa att den förvärrat den militära konflikten i landet, visar svårigheten att genomföra den typen av bistånd.

Att bygga fungerande demokratiska samhällen är tidskrävande och måste i första hand drivas på av inhemska krafter och individer med förståelse och kunskap om lokala förutsättningar. Vetenskapen visar att för fattiga, marginaliserade människor är frågan om att göra sin röst hörd och utöva inflytande i första hand en fråga om deras ställning i den omedelbara närmiljön. Ekonomiska förutsättningar och en acceptabel levnadsstandard är således en förutsättning för bygget av demokrati och mänskliga rättigheter, inte tvärt om.

På denna grund bör ett fokus på området demokrati och mänskliga rättigheter minska relativt övriga områden inom biståndet.

Miljö, klimat och energi

Känsliga naturområden som regnskog måste brukas hållbart. Den tropiska skogen rymmer mellan 50 och 70 procent av alla jordens växt- och djurarter men är samtidigt en viktig ekonomisk resurs. När omfattande skogsarealer huggs ned förändras det lokala och regionala klimatet, bl.a. i form av minskad nederbörd. Avskogningen medför också omfattande utsläpp av koldioxid. Därför är det viktigt att verka för att vissa delar ska kunna skyddas helt medan andra ska kunna nyttjas hållbart.

Klimatförändringar är ett globalt problem. Offentliga medel som avsätts för att bekämpa klimatförändringar måste riktas dit de gör mest nytta. Studier visar att utsläppsminskningar i Sverige är betydligt mindre kostnadseffektiva jämfört med motsvarande minskningar i utvecklingsländer. Detta gäller särskilt energiutvinning eftersom många utvecklingsländer fortfarande förlitar sig på kolkraft.

Sverigedemokraterna vill därför särskilt satsa på utsläppsminskningar i utvecklingsländer och anta en målsättning om att 10 % av det bilaterala biståndet används för miljö, klimat och energi och bibehålla stödet till Gröna klimatfonden på samma nivå som regeringens indikativa fördelning enligt budgetproposition för 2020. Vi ser också att regeringen bör avveckla stöd till utvecklingsbanker som tillåter byggande av ny kolkraft, om dessa inte ändrar sina regler.

Fred och säkerhet

Konflikter orsakar förutom mänskligt lidande även fattigdom. Ett förebyggande arbete för att minska risken för krig och konflikter, parat med ett arbete för fred och försoning, är därför också viktigt. Krig och konflikter försvårar också för ett gott utvecklingssamarbete och direkta humanitära insatser. En god samordning med säkerhetsfrämjande insatser är därför angeläget. Fred och försoning är därmed på vissa platser en förutsättning för att kunna genomföra både humanitära och ekonomiska hjälpinsatser.

Ekonomisk utveckling inklusive jord- och skogsbruk

Ökad sysselsättning och ekonomisk utveckling är avgörande för målet om biståndsoberoende. Om utvecklingsländer ska få en chans till ekonomisk tillväxt är handelslättnader av olika slag en viktig åtgärd. Tillgången till den inre marknaden är en viktig faktor för att människor ska kunna lyftas ur fattigdom. För att ge önskad effekt måste detta också kombineras med insatser som motverkar korruption och kapitalflykt.

Att skapa ekonomisk tillväxt i utvecklingsländer är behäftat med ett antal svårlösta problem. Dessutom ser situationen väldigt olika ut från land till land. Viktiga faktorer som tillgång till kust och hamnar, infrastruktur, naturresurser, interna konflikter och kvaliteten på det politiska ledarskapet varierar kraftigt mellan de minst utvecklade länderna och därmed måste också åtgärderna för att skapa tillväxt anpassas för varje lands unika situation.

Studier har visat att export leder till ökad produktivitet för afrikanska företag, till skillnad från USA, EU och Kina där någon motsvarande effekt inte finns. Detta beror på att de inhemska marknaderna i västvärlden och Kina är så pass stora att konkurrensen är lika hård inom som utanför den inhemska marknaden. De afrikanska marknaderna är

dock så pass små och stagnerade att mycket ineffektiva företag kunnat överleva. Till stor del på grund av importrestriktioner och korruption.

Sveriges långsiktiga utvecklingsbistånd bör därför fokusera på att hjälpa utvecklingsländer bygga konkurrenskraftiga exportföretag.

Jordbruksutveckling är ett av de bästa verktygen för att bekämpa extrem fattigdom, öka det gemensamma välbefindandet och tillse att de 9,7 miljarder människor som kommer leva på jorden år 2050 får mat. Tillväxten inom jordbrukssektorn är två till fyra gånger effektivare vad gäller att höja inkomsterna bland de fattigaste, jämfört med andra typer av insatser. 65 % av fattiga, arbetande vuxna lever på jordbruk. Jordbruket är även avgörande för den ekonomiska tillväxten.

Hälsa, vatten och sanitet

Att förebygga smittsamma sjukdomar sparar både pengar och lidande. Exempelvis är hiv och aids ett angeläget problem som måste bemötas med framförallt preventiva metoder. Förutom det mänskliga lidandet kan hiv/aids komma att mycket kraftigt belasta utvecklingsländers ekonomi på lång sikt.

Under 2017 fick uppskattningsvis 19,9 miljoner spädbarn inte grundläggande vaccinationer såsom exempelvis DTP-vaccin. Cirka 60 % av dessa barn lever i 10 länder: Afghanistan, Angola, Demokratiska republiken Kongo, Etiopien, Indien, Indonesien, Irak, Nigeria, Pakistan och Sydafrika. Under 2017 vaccinerades 65 miljoner barn, ofta med fler än ett av GAVI sponsrat vaccin. Målet om att vaccinera 300 miljoner barn mellan 2016 och 2020 är på väg att uppfyllas.

Tillgången till rent vatten och sanitet är en avgörande faktor för hälsa och utveckling i fattiga länder. Bristen härpå drabbar kvinnor och barn extra hårt. I många utvecklingsländer vandrar kvinnor dagligen långa sträckor för att hämta vatten som i många fall är förorenat. 884 miljoner människor saknar tillgång till rent vatten och 2,3 miljarder människor har inte tillgång till toalett. Ett gram avföring innehåller nästan en miljon bakterier och 10 miljoner virus. När avföring inte hanteras säkert riskerar därför vattenkällor, närmiljö och matproduktion att förorenas. Nästan 290 000 barn under fem år dör varje år av diarrésjukdomar orsakade av smutsigt vatten och dålig sanitet.

Tillgång till rent vatten, säker sanitet och hygien är grundläggande förutsättningar för människors överlevnad, hälsa, jämställdhet, utbildning, välfärd och ekonomiska produktivitet.

Utbildning

Barnkonventionen slår fast barns rätt till utbildning. Att lära sig läsa och skriva är förutsättningar för ett självständigt liv. Utbildning kan bana vägen för att ta sig ur fattigdom och utsatthet; detta gäller särskilt flickor. Studier visar att utbildning bland flickor ger större självständighet, fördröjer familjebildningen och minskar problemet med överbefolkning. Utbildningsinsatser ska prioriteras till de minst utvecklade länderna och återuppbyggnad av skolor i områden som destabiliserats av konflikter.

Humanitärt bistånd och flyktinghjälp

Konflikter, matosäkerhet och naturkatastrofer orsakar stor förödelse under lång tid och Sverige ska bidra generöst och efter bästa förmåga. De rent humanitära insatserna bör anses vara den viktigaste tematiska delen av biståndspolitiken.

Om ett barn inte får rätt näring de första 1 000 dagarna kan det ge bestående men, matosäkerhet under bara en kort tidsperiod kan alltså orsaka livslånga skador. World Food Program hjälper årligen 80 miljoner människor i 80 olika länder uppnå tillräckligt dagligt kaloriintag.

Flyktingar och IDPs i världen, UNHCR 2018

Det bör göras en tydlig distinktion mellan flyktinghjälp och asylinvandring.

Asylinvandring är en högst osäker investering eftersom mottagarlandet sällan vet säkert vem den sökande är, huruvida det är möjligt att hjälpa personen i närområdet eller om det finns andra som har ett mer akut behov. Flyktinghjälp är inte behäftat med sådana frågetecken. En översikt över världens flyktingar visar också att mindre än 10 % är just asylsökande, medan den absoluta majoriteten inte vill eller kan lämna sina hemländer.

En stor del av asylsökande från länder i Mellanöstern befinner sig i värdsamhällen som erbjuder säkerhet och viss samhällsservice trots ett minskat stöd från det internationella samfundet. Dessa länder bidrar också till stabiliteten i området. UNHCR förtydligar:

Despite current high levels of displacement and a lack of political solutions, there was an important countervailing trend in 2017: a growing recognition grounded in values, but also in realism, that refugee flows would continue as long as conflicts were not solved, and that in hosting refugees the countries neighboring those in crisis contribute to regional stability. However, these efforts can only be sustained through international support that includes, but also extends beyond, humanitarian funding.

En verklighetsförankrad flyktinghjälp fokuserar resurserna där de gör som mest nytta, genom att stärka den humanitära insatsen i närområdet, både i värdsamhällen och tillfälliga bosättningar.

Barn drabbas ofta hårdast i konfliktsituationer och miljontals barn lever under svåra förhållanden i flyktingläger och värdsamhällen. Utan rätt insatser riskerar hela generationer gå miste om kvalitativ utbildning och trygg barndom. Insatser för barns och ungdomars utbildning och välmående är grundläggande och avgörande för framtiden och för att länder i konflikt ska kunna återuppbyggas. Utbildning är också en hörnsten i det förebyggande arbetet mot att barn och ungdomar radikaliserar och rekryteras till extrema grupper.

Särskilt återvandringsstöd

För många asylsökande blir livet i Sverige inte vad de hoppats. Människosmugglarnas affärsmodell bygger inte sällan på löften, lögner och överdrifter om vad migranter kan förvänta sig. Kunskapsläget om svensk kultur, hur det svenska samhället fungerar och

vilka kompromisser som personer från kulturellt avlägsna länder tvingas till i Sverige är ofta bristfällig. Möjligheten till egen försörjning för asylsökande är statistiskt sett små.

Det faktum att många asylsökande aldrig finner sin plats i Sverige speglas också av statistiken över utflyttningar och frivilligt återtagande av asylansökningar. Under de senaste tio åren har tiotusentals personer valt att återvända till Irak, Iran och Somalia, medan ytterligare tiotusentals har rest i motsatt riktning. Antalet som frivilligt återtar sina asylansökningar har också ökat kraftigt och uppgick 2016 till 5 800 och mellan 2012 och 2018 återtog sammanlagt över 18 000 personer sina ansökningar.

Anledningen till att asylsökande väljer att återvända är sannolikt samma skäl som varför man väljer att lämna sina hem. Det huvudsakliga skälet för 7 av 10 irreguljära migranter som reser genom exempelvis Libyen är ekonomiskt. Enligt UNHCR:

Some of the key issues pushing respondents to travel to Libya are economic: lack of livelihoods, the difficulty of finding income-generating activities, the necessity of providing for their family and improving their material situation. This applies to refugees and migrants along the Western as well as the Eastern routes through Libya.

När förhoppningarna om arbete och goda inkomster inte infrias väljer sannolikt många att återvända. Sverigedemokraterna är säkra på att fler personer än idag skulle vilja återvända, men att de behöver viss hjälp. Eftersom asylsökande som tillhör gruppen med låg integrationspotential belastar den offentliga ekonomin med 3 miljoner kronor per person så innebär varje krona som satsas på återvändande också en enorm offentlig-finansiell besparing.

Arbetet med återvandring bör därför stödjas och underlättas i syfte att upprätta en hjälpmekanism för personer med uppehållstillstånd eller svenskt medborgarskap som önskar återvända. Hjälpen kan exempelvis bestå av utbildning för barn eller vuxna, stöd för att hitta arbete eller starta företag, för att ordna bostad eller andra praktiska omständigheter. Mekanismen ska vara flexibel och anpassa stödet till den sökandes behov, men hålla sig inom OECD:s regelverk för bistånd genom att endast finansiera kostnader i mottagarlandet. Stödet ska vara till för den som levt i Sverige lagligt under viss tid men inte funnit sin plats.

Olämpliga mottagare, avbrott och korruption

Det ska aldrig löna sig att missköta ett lands ekonomi eller se mellan fingrarna med korruption och förskingring. Denna ambition är tyvärr inte alltid förenlig med viljan att prioritera de minst utvecklade och fattigaste länderna eftersom dessa ofta brister i kapaciteten att hantera biståndsmedel. Det är därför viktigt med ett flexibelt bistånd anpassat efter den situation som råder i olika länder, där bistånd till länder med svaga institutioner i första hand bör gå genom ickestatliga organisationer. Sverige måste också omedelbart frysa utbetalningar så fort en skäligen misstanke finns om att pengarna försvinner till korruption. Nedan är tre exempel på bistånd som bör anses olämpliga.

Afghan reconstruction trust fund (ARTF)

Afghanistan är ett av världens mest fattiga och korrumperade länder. Afghan reconstruction trust fund (ARTF) är ett instrument som upprättades 2002 för att stödja återuppbyggnaden av landet efter talibanregimens fall. Fonden har spenderat 10 miljarder USD sedan den upprättades och en del av pengarna används till något som liknar budgetstöd. En oberoende granskning publicerad av Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR) 2018 pekar på att antal mycket allvarliga problem i hur fonden sköts.

Företrädare för SIGAR underströk i samband med granskningen att tillsynen över hur pengarna spenderats varit obefintlig och att Världsbanken inte tydligt kunnat redovisa vilken effekt fonden haft. Givarländerna har både blundat för och förvärrat problemet med korruption genom att spendera för mycket, för snabbt i ett för litet land.

Effekten av detta har blivit att konflikten har förvärrats eftersom korruptionen undergräver förtroendet för regeringen och moralen hos de som strider på regeringens sida. Världsbanken, som förvaltar fonden, instämmer dessutom i mycket av kritiken.

Sverige bidrar med en halv miljard mellan 2014–2020, och betalningarna fortsätter trots att Sverige vet att mycket av pengarna försvinner i korruption som i sin tur gör situationen i landet värre.

Den palestinska myndigheten

Under 2017 avslöjade Awaqi al-Issa (tidigare jordbruksminister och socialminister i samlingsregeringen som tillträdde 2014 men som avgick drygt ett år senare) omfattande korruption inom den palestinska myndigheten. Ministern har också lyft fram bevis för att ha påtalat problemen för premiärministern, utan att få gehör. I ett Facebookinlägg förklarade han också varför han valde att avgå:

It was not possible nor permitted to carry out any useful action to reduce corruption, or improve the services provided to our people... the well-qualified and non-corrupt officials continued to be removed, while those suspected of corruption had their positions strengthened.

Al-Issas berättelse speglar andra rapporter som visat att upp till hälften av den palestinska myndighetens budget förskingras varje år. En opinionsundersökning gjord av Palestinian Center for Policy and Survey Research visar dessutom att 79 % av palestinerna ser den palestinska myndigheten som korrupt.

Vid sidan av den omfattande korruptionen har den palestinska myndigheten också enorma problem med mänskliga rättigheter. Under 2017 har den och Hamas eskalerat förtrycket av yttrandefriheten och fortsätter tortera sin egen befolkning med straffrihet. Kvinnor utsätts för diskriminering och våld, och i Gaza fortsätter Hamas så kallade domstolar att mäta ut dödsstraff och genomföra offentliga avrättningar.

Myndigheten deltar också mycket aktivt i spridandet av antisemitiska konspirationsteorier och hat mot judar. Myndighetens skolmaterial glorifierar våld och martyrskap och uppmanar barn att bokstavligen offra sina liv i religionens namn, vilket lett till att EU-parlamentet beslutat att frysa en del av sitt bistånd. Även USA har fattat liknande beslut.

Trots allt detta fortsätter Sverige genomföra utbetalningar. Det svenska biståndet till den palestinska myndigheten uppgår enligt oberoende bedömare till 800 miljoner kro-

nor per år vilket inkluderar både bilateralt, humanitärt och stöd till civilsamhällesorganisationer.

Sverigedemokraterna är mycket skeptiska till att ungefär 40 miljoner kronor inom det bilaterala stödet betalades ut till projekt inom konst, dans, cirkus och media under 2017. Vi ställer oss också frågande till om Sida klarar att följa upp det individuella projektbaserade stödet till 76 olika civilsamhällesorganisationer. Med tanke på de enorma problemen med korruption bör även en viss tveksamhet till investeringen på 152 miljoner kronor för infrastruktur finnas.

Europas närområde

Sverige gav under 2017 drygt 300 miljoner kronor i bistånd till länder i Europa och dess närområde. Mycket av stödet till Europa och dess närområde går till projekt inom media, demokratiskt deltagande, offentlig administration, civilsamhällesorganisationer men även investeringar i infrastruktur och bankväsendet. Bara stödet till projekt i Turkiet uppgick till drygt 71 miljoner och syftar bland annat till att stärka mänskliga rättigheter och förhindra barnäktenskap.

Sverigedemokraterna står bakom syftet men anser att metoden som sådan är mycket tveksam. Länderna i Europa och dess närområde är inte underutvecklade och det pågår, förutom flyktingsituationen i Turkiet, inga allvarliga humanitära kriser.

Att den regionala strategin dessutom uttalat har dessa länders EU-medlemskap som mål ser vi som mycket problematiskt. Unionen har idag ett antal medlemsstater som vid inträdet inte uppfyllde de formella kraven, vilket fått mycket allvarliga följder. Anslutningsstödet undergräver i praktiken Köpenhamnskriterierna eftersom länder som behöver stöd för att nå dem kliver in i unionen med enorma hjälpbehov från dag ett.

Nyttan med att spendera tiotals miljoner kronor för att förändra sociala attityder, exempelvis den mot barnäktenskap i Turkiet, bör ifrågasättas. Att barnäktenskap förekommer i Turkiet beror på att barnäktenskap är en mycket djupt rotad del av den traditionella kulturen. En ökad kulturell mognad är önskvärd, men förändringen måste komma självmant från det turkiska folket.

Budgetstöd

Biståndsformen budgetstöd betalas ut direkt till mottagarlandets statskassa, vilket ställer stora krav på mottagarländernas kapacitet. Generellt budgetstöd inom biståndet har förekommit i svenska regeringsdokument sedan år 2000, och denna biståndsform ökade i omfattning snabbt fram till år 2008. Sedan dess har stödformen minskat. De senaste mottagarländerna som fick generellt budgetstöd från Sverige var Tanzania (fram till 2015) och Moçambique (fram till 2016). Det generella bilaterala budgetstödet är idag avvecklat även om Sverige fortfarande indirekt betalar ut budgetstöd till den afghanska regeringen genom ARTF.

Det bör inte vara en svensk prioritering att bygga upp statsförvaltningen i länder som Dac klassar som de minst utvecklade utan i stället bör Sverige prioritera utvecklingsbistånd eller humanitära insatser. Att direkt stödja t.ex. Tanzanias statsförvaltning, samtidigt som staten Tanzania bedriver en brutal häxjakt på hbtq-personer, ser vi som

mycket tveksamt. Budgetstödet som biståndsform är också olämpligt avseende länder som inte har en välfungerande statsförvaltning.

Tydligare redovisning av genomförande parter arbete

Sverigedemokraterna är positiva till en sammanhängande strategi för multilateralt utvecklingsamarbete och menar att en sådan strategi utgör en bra grund för framtida beslutsfattande. En ökad transparens inom biståndet bör genomföras där det är möjligt, för att följa biståndet från givare till genomförande.

Initiativet openaid.se är välkommet, men innehåller samtidigt en del brister. För att komplettera resultatskrivelserna till riksdagen, menar vi, bör informationen som framgår på openaid.se utvecklas och att exempel på resultat tydligare redovisas.

När bistånd kanaliseras via multilaterala organisationer är det ofta en kanal för andra genomförandepartner inom ramen för insatserna. Exempelvis förmedlas en betydande del av SIDA:s stöd till FN vidare till civilsamhällesorganisationer, såväl nationella som lokala gräsrotsorganisationer. De stora landbaserade humanitära fonderna kanaliseras i vissa fall upp till 80 procent av medlen genom enskilda organisationer.

Användandet av multilaterala organisationer för att kanalisera svenskt bilateralt bistånd har ökat kraftigt under 2000-talet vilket innebär att det finns risk att en alltför stor tilltro sätts till de multilaterala organisationerna, som ansvarar för att kanalisera pengar, samtidigt som kontrollen och uppföljningen av genomförandepartner halkar efter. Transparensen bör förbättras och det måste bli betydligt lättare att kunna följa ett bistånd inom exempelvis ett landområde från givare genom multilaterala organisationer till genomförandeparten.

Riksdagen bör uppdra till regeringen att tydligare redovisa i vilken grad genomförande parter efterlever Sveriges strategi och målsättningar inom biståndet i kommande resultatredovisningar av det multilaterala biståndet.

Avräkningar från biståndsbudgeten

Aldrig förr har så många människor befunnit sig på flykt från sina hem och vi har de senaste åren även märkt av detta i norra Europa, då inte minst i Sverige. Att människor söker sig ett bättre liv är ingenting konstigt, utan fullt naturligt, inte minst i tider då vi ser nya konflikter och betydande miljöförändringar. Detta innebär samtidigt att värdsamfundet tvingas stå för stora delar av de kostnader som följer. I arbetet för genomförandet av Agenda 2030 spelar migrationen en central roll, då detta påverkar olika samhällen olika mycket. Det kanske tydligaste beviset för detta är de enorma avräkningar som gjorts från olika länders biståndsbudget – där bistånd som syftat till att stärka de globala målen blivit indraget som följd av ett högt asylmottagande.

Sverige har under flera år stått för de högsta avräkningarna i biståndsbudgeten genom att använda sig av OECD/Dacs principer om avräkningar från biståndsbudgeten. Att Sverige och många andra länder använder sig av denna princip är fullt förståeligt ur ett nationalekonomiskt perspektiv, men orimligt ur ett etiskt perspektiv. I grund och botten innebär detta en legitimering av en hållning, där notan för det inhemska flyktingmottagandet skickas till de absolut mest utsatta och förtryckta flyktingarna i

krisområdenas närhet, men det påverkar även negativt en hållbar global utveckling i enlighet med Agenda 2030.

Detta är ineffektivt och långsiktigt ohållbart, samt en hållning som Sverigedemokraterna på intet sätt kan acceptera, varför regeringen bör verka för att ändra OECD/Dacs principer så att avräkningar för asylmottagande inte kan inkluderas i biståndsbudgeten. Det enda som ska kunna räknas som bistånd kopplat till flyktingmottagning är möjligen hjälp till dem som kommer genom vidarebosättning via UNHCR.

Ludvig Aspling (SD)

Björn Söder (SD)

Tobias Andersson (SD)

Sara Gille (SD)

Mats Nordberg (SD)

Markus Wiechel (SD)

Lars Andersson (SD)

Julia Kronlid (SD)